

Hygiejne i Hjemmeplejen og på Plejehjem

Udarbejdet af
Hygiejnesygeplejerske
Birgitte Sachmann
Godkendt af
Anne Juul Sørensen
Version 2.0

Rotter i borgerens hjem

Gældende fra marts 2023
Rev. senest marts 2026

Baggrund

I de seneste år har der været flere tilfælde hvor der skulle ydes plejeopgaver i hjem med rotter. Det er lovpligtigt at anmelde rotter til kommunen.

Formål

At plejepersonalet tager de rigtige forholdsregler, så de kan varetage plejeopgaver i hjemmet, uden at udsætte sig selv for smitterisiko, og derudover minimere risiko for smitte til borgeren.

Krav til personalet

Skal udover at have styr på og følge de generelle hygiejniske retningslinjer, være i stand til at følge de supplerende hygiejniske forholdsregler, der er beskrevet heri. AMR skal altid kontaktes og ligeledes hygiejnesygeplejersken, da der altid skal laves en risikovurdering af hjemmet i forhold til smitterisiko.

Smitteveje

Rotter er i stand til at smitte mennesker med både bakterier, vira samt protozoer, der alle kan medføre alvorlige sygdomme. Deriblandt Leptospira-bakterier, som ved smitte til mennesker kan udvikle sig til en alvorlig sygdom, hvis den ikke behandles i tide. De udskiller bakterien i stort antal med urinen.

Risiko for smitte sker via:

- Indtagelse af fødevarer som rotter har inficeret
- Indånding af mikroorganismer
- Kontakt med rotters urin eller ekskrementer
- Kontakt med genstande hvor rotter har opholdt sig
- Kontakt med levende eller døde rotter f.eks. ved bid eller ved berøring

Symptomer på smitte

Inkubationstiden kan variere fra 2-30 dage men er oftest 5-14 dage. Symptomerne kan minde om influenza – høj feber, hovedpine, muskelsmerter (særligt i læg og lænd), blodudtrækninger under huden og blodsprængte øjne.

Hygiejne i Hjemmeplejen og på Plejehjem

Udarbejdet af
Hygiejnesygeplejerske
Birgitte Sachmann
Godkendt af
Anne Juul Sørensen
Version 2.0

Rotter i borgerens hjem

Gældende fra marts 2023
Rev. senest marts 2026

Brug af værnemidler

Alle værnemidler opbevares i lukkede plastikkasser lige indenfor døren hos borgeren. OBS at der ikke er gnavet hul i kassen, for hvis dette er sket, kasseres kassen med indhold, og der hentes nye værnemidler. Afhængig af risikovurderingen, skal der anvendes enten forklæde eller kittel, overtræksko eller overtræksstøvler samt enten mundbind (evt med visir) eller FFP2 maske. Dette afhænger helt af opgavernes art og hvor udtalt problemet er (render rotterne rundt inde i huset, og ses der ekskrementer eller urin fra dem, eller er de kun observeret udenfor). Kittel, overtræksstøvler og FFP2 maske anvendes altid ved rengøring i hjem med rotter, hvor støv med indtørret urin eller indtørret afføring kan hvirvles op.

Der anvendes hele tiden handsker mens man er i boligen, som skiftes på vanlig vis med håndhygiejne ved handskeskift, i forhold til de generelle hygiejniske forholdsregler.

Brugte værnemidler kasseres som vanligt i pose der lukkes med knude og lægges i affaldsbeholder.

Særlige opgaver

Er der tegn på at der har været rotter i en given madvare, skal den kasseres.

Da der er risiko for smitte via genstande og overflader hvor rotter har opholdt sig, er det vigtigt at vurdere hvor meget hjælp borger skal have til rengøring – ikke mindst slutrengøring når rotterne er ude af hjemmet, så borger ikke risikerer indirekte smitte via omgivelserne.

Litteraturhenviisning

Pjece, Rotters smitterisiko, Miljøministeriet, Naturstyrelsen, 2012

<https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2012/rottesmitterisiko.pdf>

www.ssi.dk, Leptospirose

<https://www.ssi.dk/Service/Sygdomsleksikon/L/Leptospirose.aspx>

Nationale infektionshygiejniske retningslinjer, om supplerende forholdsregler ved infektioner og bærertilstand i sundhedssektoren, SSI, CEI, 5.1 udgave 2019

<https://hygiejne.ssi.dk/NIRsupplerende>